

Kommunstyrelsen

2019-03-05

1 (2)

§ 57 Yttrande, framtidens specialistsjuksköterska - ny roll, nya möjligheter (SOU 2018:77) (Kst/2018:729)**Ärendebeskrivning**

I kommunledningsförvaltningens skrivelse daterad den 12 februari 2019 framgår att Örnsköldsviks kommun har fått betänkandet ”Framtidens specialistsjuksköterska - ny roll, nya möjligheter” (SOU 2018:77) på remiss och det ska vara besvarat 11 mars 2019. Kommunledningsförvaltningen har sammanställt kommunens yttrande utifrån förvaltningens synpunkter tillsammans med omsorgsnämndens synpunkter. Omsorgsnämnden har behandlat ärendet under § 16/2019.

Utredningens uppdrag har varit att göra en översyn av utbildningar till specialistsjuksköterska. Syftet med översynen är att den framtida utbildningen ska möta hälso- och sjukvårdens förändrade behov och ge studenterna den kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialist-sjuksköterska. Utredningen ska även analysera vårdens tillgång på och behov av specialistsjuksköterskor och föreslå åtgärder för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet. I yttrandet presenterar kommunen sina synpunkter som främst fokuserar på kommunala behov inom öppenvård. I övrigt ställer sig kommunen positiv till utredningens förslag.

Omsorgsnämndens synpunkter

I omsorgsnämndens yttrande daterat 8 januari framhålls att för att kunna ge en god och säker vård finns ett ökat behov av specialistsjuksköterskekompetens i den kommunala hälso- och sjukvården som blir alltmer avancerad. För den kommunala hälso- och sjukvården i människors hem eller kommunala boendemiljöer finns ett stort behov av en specialistutbildning i hemsjukvård

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningens översyn av betänkandet har främst fokuserats på författningsmässiga aspekter och kommunens möjligheter att utveckla samverkan med regionens lärosäten. Särskilt med avseende på kompetensförsörjning bland olika yrkeskategorier inom vårdsektorn. Under översynsarbetet har kommunjurist granskat betänkandets författningsmässiga aspekter samt medarbetare (verksamhetsutvecklare, enhetschef) inom välfärdsförvaltningen beretts möjlighet att bidra med synpunkter.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande daterat den 12 februari 2019.

Delges:	Verkställs av:

Kommunstyrelsen

2019-03-05

2 (2)

§ 57 (forts.)**Barn- och ungdomskonsekvensanalys**

Intentionerna i utredningen som avser samhällets satsningar på specialistsjuksköterskans framtida arbete och utbildning syftar till att skapa en effektivare vård och förbättrad folkhälsa. Ur ett sådant perspektiv förbättras tillgången till specialistkompetens även för barn- och ungdomar. Enligt omsorgsnämndens beslut bedöms inte ärendet medföra några negativa konsekvenser ur ett barn- och ungdomsperspektiv.

Beredande instans förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens skrivelse daterad den 12 februari 2019.
Arbetsutskottets § 30/2019.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner yttrande daterad 12 februari 2019 över ”Framtidens specialistsjuksköterska- ny roll, nya möjligheter” (SOU 2018:77) och överlämnar det till Utbildningsdepartementet.

Delges:	Verkställs av:

Martin Paju, utvecklingsstrateg, 0660-88593
martin.paju@ornskoldsvik.se
Martina Hallberg, utvecklingsstrateg, 0660-88647
martina.hallberg@ornskoldsvik.se

Utbildningsdepartementet

Örnsköldsviks kommuns yttrande över betänkande ”Framtidens specialistsjuksköterska- ny roll, nya möjligheter” (SOU 2018:77)

Örnsköldsviks kommun ser positivt på utredningen och vill lämna följande synpunkter:

Kap 1: Författningsförslag: Ändringar i lagstiftningen.

Angående ändringar i lagstiftningen har kommunen inget att anmärka på.

Kap 9: Överväganden och förslag

I sitt arbete med att ge en god och säker vård konstaterar Örnsköldsviks kommun att behoven av specialistsjuksköterskekompetens i den kommunala hälso- och sjukvården ökar. De ökande behoven sker parallellt med en stigande efterfrågan på avancerad sjukvård. För den kommunala hälso- och sjukvården i människors hem och i kommunala boendemiljöer finns ett stort behov av en specialistutbildning i hemsjukvård. Örnsköldsviks kommun instämmer i utredningens:

- förslag som innebär att verksamhetens kvalitetssäkring även ska avse kompetensförsörjning och kompetensutveckling (avsnitt 9.2),
- förslag att krav ska ställas på systematisk och fortlöpande fortbildning för specialistsjuksköterskor (avsnitt 9.3),
- förslag att universitet och högskolor ska tillhandahålla ett ökat antal fristående kurser med relevans för specialistsjuksköterskor för att vårdgivarna löpande ska ha möjlighet att kompetensutveckla personalen (avsnitt 9.3),
- bedömning i avsnitt 9.4 att ansvaret för sjuksköterskornas specialisering fortsatt ska vara statens ansvar,

Martin Paju, utvecklingsstrateg, 0660-88593
martin.paju@ornskoldsvik.se

Martina Hallberg, utvecklingsstrateg, 0660-88647
martina.hallberg@ornskoldsvik.se

- förslag att det i examensförordningen införs en yrkesexamen på avancerad nivå med benämning avancerad klinisk specialistsjuksköterskeexamen samt att det införs som nytt reglerat legitimationsyrke (avsnitt 9.5)
- förslag att specialistsjuksköterskeexamen med särskilt område för specialisering ska utgöras av en yrkesexamen på avancerad nivå med omfattning av 60 högskolepoäng (avsnitt 9.6)

Kap 10: Konsekvenser av förslaget; kommunekonomiska aspekter: se kap 10.2.5

Örnsköldsviks kommun påminner om att den så kallade ”Personalmiljarden” som regeringen har tillfört landstingen under 2018–2021 och som syftar till att på ett förbättrat sätt möjliggöra kompetensutveckling inte innefattar kommunala insatser på hälsoområdet. Örnsköldsviks kommun föreslår därför att en liknande stödinsats mot kommunala vårdgivare bör skapas. En sådan åtgärd stärker utnyttjandet av den befintliga infrastruktur inom en kommunal hälsovårdsorganisation som ska tillgodose efterfrågan på öppenvård. Detta gäller särskilt i landsbygdspräglade regioner där fysiska avstånd är en utmaning för kommunala vårdgivare. Örnsköldsviks kommun för ett kontinuerligt arbete som rör attraktivitet mellan kommunen som arbetsgivare och olika vårdyrkeskategorier. Strategiska ansträngningar genomförs i syfte att upprätthålla närvaro av olika vårdyrkeskategorier och specialistkompetenser i den kommunala organisationen. Mot bakgrund av detta vill Örnsköldsviks kommun betona att:

- specialistsjuksköterska inom hemsjukvård, det vill säga inriktningen som distriktssjuksköterska, är en nyckelkompetens och borgar för god kvalitet inom kommunal vårdverksamhet. Därför bör utredningen tydliggöra hur distriktssköterska bör ingå som en av de statligt reglerade inriktningarna.
- Det bör i utredningsmaterialet göras tydligare vilka befogenheter och ansvarsområden som en specialistsjuksköterska har jämfört med en grundutbildad sjuksköterska. I kommunorganisationen arbetar Örnsköldsvik för att öka attraktiviteten att arbeta som specialistsjuksköterska där tydlighet mellan olika specialistkompetenser är en nyckelfaktor.
- I kommunens kompetensstrategiska arbete ingår att knyta studerande vid vårdutbildningar till olika verksamheter. Några exempel är att under

Martin Paju, utvecklingsstrateg, 0660-88593

martin.paju@ornskoldsvik.se

Martina Hallberg, utvecklingsstrateg, 0660-88647

martina.hallberg@ornskoldsvik.se

utbildning och vid anställning koppla individens arbete till vetenskaplig forskning och akademisk utbildning på hälsoområdet. Det bör i utredningsmaterialet göras tydligare med vilka resurser och incitament som vårdgivare och utbildningsanordnare bör arbeta med dessa frågor.

Generella synpunkter

Inom kommunal öppenvård har rekrytering av vårdpersonal med legitimerad kompetens i huvudsak fokuserats på personer med grundutbildning till sjuksköterska. Med tiden har allt fler vårdinsatser lagts på den så kallade "öppenvård" som ofta drivs inom den kommunala organisationen. I takt med att vårdinsatser inom slutenvård (sjukhus mm) allt högre utsträckning flyttas över till att utföras i hemmiljö har behov av olika sorters specialistkompetenser ökat. Effekter kan konstateras inom äldrevård, psykiatri samt palliativ vård. De förändrade vårdbehoven inom öppenvård har skapat ökade krav på tillgång till specialistkompetenser såsom distriktssköterska, demenssköterska och skolsköterska.

Sjuksköterskor som väljer den kommunala sjukvården kan välja att arbeta inom hemsjukvården, på särskilda boenden eller på specialiserade boendeformer, exempelvis demensboenden. Behov finns även inom skolhälsovården.

Det råder en generell brist på specialistsjuksköterskor och därför tvingas vårdgivare ofta att rekrytera legitimerade sjuksköterskor till tjänster med krav på specialistkompetens. I situationer där den formella kompetensprofilen inte stämmer överens med tjänstebeskrivningen kan patientsäkerheten äventyras. Enskilda sjuksköterskor riskerar att hamna i en situation där sjuksköterskerollen inte enkelt kan definieras, vilket skapar särskilda krav på både organisation och enskilda medarbetare.

Örnsköldsviks kommun

Per Nylén
Kommunstyrelsens ordförande